

එකතු කළ අගය මත බද්ද

VALUE ADDED TAX

- එකතු කළ අගය මත බද්ද ගෙවීමට යටත් වන්නේ කවුද? (2 වන වගන්තිය)

- i. ලියාපදිංචි තැනැත්තෙකු විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් කර ගෙන යාමේදී හෝ කිරීමේදී, බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් තුළ ඒ තැනැත්තා විසින් කරනු ලබන සෑම බදු අය කළ හැකි භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුමක් මත සැපයුම කරන අවස්ථාවේදී ම බද්ද අය කළ යුතුය.
- ii. යම් තැනැත්තෙකු විසින් ශ්‍රී ලංකාවට භාණ්ඩ ආනයනය කිරීම මත ද බද්ද අය කළ යුතුය.

- බදු අය කළ හැකි සැපයුමක් යනු කුමක්ද?

එකතු කළ අගය මත බදු පනත යටතේ බදු අය කළ හැකි වූද, ශ්‍රී ලංකාවේදී සලකනු ලැබුවාවූද, හෝ සලකනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලබන්නාවූද හිඳහස් සැපයුමක් හැර, ශූන්‍ය ප්‍රතිශතයට අයකරන ලද සැපයුමක් ද ඇතුළුව යම් භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුමකි.

- “භාණ්ඩ සැපයුම” යන්නෙන් කුමක් අදහස් වේද?

භාණ්ඩවල අනන්‍ය අයිතිය, අයිතිකරු වශයෙන් හෝ යම් ලිඛිත නීතියක අධිකාරය යටතේ හෝ වෙනත් තැනැත්තෙකුට මාරුවීම අදහස් වන අතර ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියේ භාණ්ඩ විකිණීම, කුලී සින්නක්කර ගිවිසුමක් යටතේ භාණ්ඩ පවරා දීම, ණයක් පියවීම පිණිස භාණ්ඩ විකිණීම සහ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමකින් බදු අය කළ නොහැකි ක්‍රියාකාරකමකට භාණ්ඩ මාරු කිරීම අදහස් වේ.

- “සේවා සැපයුම” යන්නෙන් කුමක් අදහස් වේද?

භාණ්ඩ සැපයුමක් නොවන නමුත් හානි පුරණයක් ලැබිය යුතු බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමකදී දරන ලද යම් අලාභයක් ඇතුළත් ඕනෑම සැපයුමක් අදහස් වේ.

- “බදු අයකල හැකි කාලසීමාව” යන්නෙන් කුමක් අදහස් වේද?

- (a) (i) යම් තැනැත්තෙකු විසින් ශූන්‍ය අනුප්‍රමාණගත කළ සැපයුම් කරනු ලබන අවස්ථාවකදී
- (ii) ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය සමඟ ගිවිසුමකට එළඹ ඇති යම් තැනැත්තෙකු විසින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන කාලසීමාවේදී
- (iii) යම් තැනැත්තෙකු එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ 22 වන වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති අවස්ථාවකදී
- (iv) රෙදිපිළි පංගු මණ්ඩලයේ හෝ අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි යම් තැනැත්තෙකු විසින් රෙදිපිළි පංගු මණ්ඩලයේ හෝ අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි අපනයනකරුවෙකුට සැපයුම් කරනු ලබන අවස්ථාවකදී

මාසයක කාලසීමාවක් අදහස් වේ.

(b) ඉහත (a) යටතට නොවැරදෙන ලියාපදිංචි තැනැත්තෙකු සඳහා මාස තුනක කාලසීමාවක් අදහස් වේ.

• “භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුමේ වටිනාකම” යනු කුමක්ද?

- *ලබන්නා ලියාපදිංචි තැනැත්තෙකු වන විටක*

✓ සැපයුම මුදල් ප්‍රතිෂ්ඨාවක් සඳහා වන්නේ නම්

- * මුළු ප්‍රතිෂ්ඨාවෙන් එකතු කළ අගය මත බද්ද අඩු කළ පසු අගය හෝ
- * විවෘත වෙළඳපොළේ වටිනාකම

} වඩා වැඩි අගය

✓ මුදල් ප්‍රතිෂ්ඨාවක් සඳහා නොවන්නේ නම් හෝ කොටසක් පමණක් මුදලින් වන්නේ නම්

- * විවෘත වෙළඳපොළේ වටිනාකම

- *ලබන්නා ලියාපදිංචි තැනැත්තෙකු නොවන විටක*

- * බදු සහිත ප්‍රතිෂ්ඨාව හෝ
- * විවෘත වෙළඳපොළේ වටිනාකම

} වඩා වැඩි අගය

• “සැපයීමේ වේලාව” යනු කුමක්ද?

- *භාණ්ඩ සැපයුම සඳහා*

පහත සිද්ධි අතරින් පළමුව සිදුවන සිද්ධියේ වේලාව සැපයීමේ වේලාවයි.

- ඉන්වොයිසිය හිකුත් කළ දිනය
- ගෙවීම ලැබිය යුතු දිනය
- ගෙවීම / අත්තිකාරම ලැබුණු දිනය
- භාණ්ඩ භාරදුන් දිනය (භාණ්ඩ භාරදුන් දිනයේ සිට දින 10ක් තුළ ඉන්වොයිසිය හිකුත් කර ඇත්නම් ඉන්වොයිසිය හිකුත් කළ දිනය සැපයීමේ වේලාව ලෙස සලකනු ලැබේ.)

- *සේවා සැපයුම සඳහා*

පහත සිද්ධි අතරින් පළමුව සිදුවන සිද්ධියේ වේලාව සැපයීමේ වේලාවයි.

- ඉන්වොයිසිය හිකුත් කළ දිනය
- ගෙවීම ලැබිය යුතු දිනය
- ගෙවීම / අත්තිකාරම ලැබුණු දිනය
- සේවාව ඉටු කළ දිනය (සේවාව ඉටු කළ දිනයේ සිට දින 10ක් තුළ ඉන්වොයිසිය හිකුත් කර ඇත්නම් ඉන්වොයිසිය හිකුත් කළ දිනය සැපයීමේ වේලාව ලෙස සලකනු ලැබේ.)

• එකතු කළ අගය මත බද්ද සඳහා ලියාපදිංචි විය යුතු වන්නේ කවුද?

2015 ජනවාරි 01 දින සිට,

යම් බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් කර ගෙන යන සෑම තැනැත්තෙකු ම, ඔහු විසින් කරන ලද භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුමවල වටිනාකම

- යම් මාසයක හෝ මාස තුනක කාල සීමාවක් සඳහා රු 3,750,000 හෝ
- යම් වසරක දී රු 15,000,000

ඉක්මවා ඇත්නම් හෝ ඉක්මවීමට ඉඩ ඇත්නම් එකතු කළ අගය මත බද්ද සඳහා ලියාපදිංචි විය යුතුය.

- මුදල් පදනම භාවිතා කළ හැක්කේ කාටද?

එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ 23 වන වගන්තිය යටතේ දේශීය ආදායම් කොමසාරිස්-ජනරාල්වරයාගේ අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති ලියාපදිංචි තැනැත්තෙකුට මුදල් පදනම මත බදු සඳහා ගිණුම් දැක්විය හැක.

- අදාළ වන බදු අනුපාත මොනවාද?

- ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණය 0% (7 වන වගන්තිය)
- සම්මත අනුප්‍රමාණය 11%
- විශේෂ අනුප්‍රමාණය - කැලි පදනම මත

(ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය සමඟ ගිවිසුමකට එළඹ ඇති යම් නිෂ්පාදකයකු විසින් අපනයනය සඳහා නිෂ්පාදනය කරන ලදුව දේශීය වෙළඳපලේ විකුණා ලබන එක් ඇඟළුමකට රු 25/- ක් සහ රෙදි කිලෝවකට රු 40/- බැගින්)

- බදු ඉන්වොයිසියක ඇතුළත් විය යුත්තේ මොනවාද?

- (a) සැපයුම්කරුගේ නම, ලිපිනය, ලියාපදිංචි අංකය
- (b) සැපයුම ලද තැනැත්තාගේ නම සහ ලිපිනය
- (c) ඉන්වොයිසිය නිකුත් කළ දිනය සහ එහි අනුක්‍රමික අංකය
- (d) සැපයුම කළ දිනය සහ භාණ්ඩ හෝ සේවාවල විස්තරය
- (e) සැපයුමේ ප්‍රමාණය හෝ ධාරිතාව
- (f) සැපයුමේ වටිනාකම, අය කළ බද්ද සහ සැපයුම සඳහා ප්‍රතිෂ්ඨාව
- (g) බදු ඉන්වොයිසිය යන වචන එම ඉන්වොයිසියේ ප්‍රකටව පෙනෙන ස්ථානයක

- වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත දිනය කවදාද?

සෑම ලියාපදිංචි තැනැත්තෙකු ම එක් එක් බදු අයකල හැකි කාලසීමාව අවසන් වීමෙන් පසු එළඹෙන මාසයේ අවසාන දින හෝ ඒදිනට පෙර වාර්තාව ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

- බදු ගෙවීමට නියමිත දින මොනවාද?

- මාසික බදු කාලසීමාවන් සහිත නිෂ්පාදකයින්
 - ✓ එක් එක් බදු අයකල හැකි කාලසීමාව අවසන් වීමෙන් පසු එළඹෙන මාසයේ 20 වන දින හෝ ඒදිනට පෙර
- කාර්තුව බදු කාලසීමාවන් සහිත නිෂ්පාදකයින්
 - ✓ පළමු මාසය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු බද්ද - දෙවන මාසයේ 20 වන දින හෝ ඒදිනට පෙර
 - ✓ දෙවන මාසය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු බද්ද - තෙවන මාසයේ 20 වන දින හෝ ඒදිනට පෙර
 - ✓ ඉතිරිය කාර්තුව අවසන් වීමෙන් පසු එළඹෙන මාසයේ 20 වන දින හෝ ඒදිනට පෙර

- නිෂ්පාදකයින් නොවන අය
 - ✓ 1 වන දිනයේ සිට 15 වන දිනය දක්වා වූ කාලය සඳහා එම මාසය අවසානයේ දී හෝ ඊට පෙර
 - ✓ එම මාසයේ 16 වන දින සිට එම මාසයේ අවසානය දක්වා වූ කාලසීමාව සඳහා, ඊළඟ මාසයේ 15 වන දින හෝ එදිනට පෙර,

චාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමත් සමඟ අවසාන සකස් කිරීම් ඇත්නම් ඒවා සිදු කිරීමට යටත්ව ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

බද්ද ගණනය කිරීම

මූලික සමීකරණය වන්නේ,

$$\text{ගෙවිය යුතු බද්ද} - \text{නිමවුම් බද්ද} - \text{යෙදවුම් බද්ද}$$

උදාහරණ 01

සීමාසහිත ABC පුද්ගලික සමාගම දේශීය වෙළඳපල සඳහා මෘදු සෙල්ලම් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ නිරතව සිටියි. 2015 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා වූ ගනුදෙනු පහත දැක්වේ. ලියාපදිංචි නොවූ තැනැත්තන්ට කළ විකුණුම් එකතු කළ අගය මත බද්ද ඇතුළුව (inclusive) දක්වා ඇති අතර ඒ හැර සියළු ගනුදෙනු එකතු කළ අගය මත බද්ද රහිතව (exclusive) අදාළ තැන්හි දක්වා ඇත.

ලියාපදිංචි තැනැත්තන්ට කළ විකුණුම්	රු. 4,500,000
ලියාපදිංචි නොවූ තැනැත්තන්ට කළ විකුණුම්	රු. 1,665,000
කර්මාන්තශාලාවට වායු සමීකරණ යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම	රු. 850,000
විදුලිය	රු. 112,000
වේතන හා වැටුප්	රු. 1,250,000
ලියාපදිංචි තැනැත්තන්ගෙන් අමු ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනුම්	රු. 3,400,000

2015 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද ගණනය කරන්න.

පිළිතුර		
ලියාපදිංචි තැනැත්තන්ට කළ විකුණුම්	$4,500,000 \times 11\%$	495,000
ලියාපදිංචි නොවූ තැනැත්තන්ට කළ විකුණුම්	$\frac{1,665,000}{111\%} \times 11\%$	165,000
මුළු නිමවුම් බද්ද		660,000
වායු සමීකරණ යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම	$850,000 \times 11\%$	93,500
විදුලිය	VAT නැත	
වේතන හා වැටුප්	VAT නැත	
ලියාපදිංචි තැනැත්තන්ගෙන් අමු ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනුම්	$3,400,000 \times 11\%$	374,000
මුළු යෙදවුම් බද්ද		467,500
ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද	$(660,000 - 467,500)$	192,500

• **යෙදවුම් බදු බැර (Input Tax Credit)**

- ✓ ගමනාගමනය සඳහා භාවිතා කරන (පෞද්ගලික හෝ ව්‍යාපාරික) මෝටර් රථ සඳහා යෙදවුම් බදු බැර ඉඩ දෙනු නොලැබේ. අළුත්වැඩියා, කල්බදු, කුලී, රක්ෂණය ආදිය මීට ඇතුළත් වේ.
- ✓ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමකට සම්බන්ධ නැති භාණ්ඩ හා සේවා මිලට ගැනුම් මත යෙදවුම් බදු බැර අඩු කළ නොහැක.
- ✓ සාමාන්‍යයෙන් බදු අය කළ හැකි සැපයුමකට සෘජුවම සම්බන්ධ යෙදවුම් බදු සම්පූර්ණයෙන් අඩු කළ හැකි අතර නිදහස් සැපයුමකට සෘජුවම සම්බන්ධ යෙදවුම් බදු අඩු කළ නොහැක. යෙදවුම් බද්ද බදු අය කළ හැකි සැපයුම් සහ නිදහස් සැපයුම් යන දෙකටම සම්බන්ධ නම්, අඩු කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද පොදු අනුපාතයකට ගණනය කරයි.
- ✓ වලංගු බදු ඉන්වොයිසියකින් සනාථ කර නොමැති නම්, කිසිදු යෙදවුම් බද්දක් අඩු කළ නොහැක.
- ✓ යම් බදු අයකල හැකි කාලසීමාවක් සඳහා ඉඩ දෙන යෙදවුම් බදු බැර එම බදු අයකල හැකි කාලසීමාවක් සඳහා ප්‍රකාශ කළ නිමවුම් බද්දෙන් 100% කට සීමාවේ. යම් ශේෂයක් ඇත්නම්, එම ශේෂය ඉදිරියට රැගෙන යා හැකි අතර එකී සීමා කිරීමටම යටත්ව, පසුව එළඹෙන බදු අයකල හැකි කාලසීමාවලදී අඩු කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත්, මෙම සීමා කිරීම පහත දෑ සඳහා අදාළ නොවේ.
 - ශූන්‍ය අනුප්‍රමාණගත සැපයුම්
 - බදු අත්හිටවූ සැපයුම් (Suspended taxable supplies)
 - එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ 22 වන වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති යම් තැනැත්තෙකු විසින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාලය තුළදී දරන ලද ව්‍යාපෘතියට අදාළ භාණ්ඩ හා සේවා

උදාහරණ 02

සීමාසහිත DEF පුද්ගලික සමාගම 2015 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ කාර්තුව තුළ සිදු කළ සැපයුම් පිලිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ. සියළු සැපයුම් එකතු කළ අගය මත බද්ද රහිතව (exclusive) දක්වා ඇත.

නිදහස් සැපයුම් - දේශීය විකුණුම්	රු. 1,450,000
බදු අයකල හැකි දේශීය විකුණුම්	රු. 5,800,000

යෙදවුම් බදු විස්තර පහත පරිදි වේ.

බදු අයකල හැකි සැපයුම් සඳහා භාවිතයට ගන්නා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය මත	රු. 12,000
නිදහස් සැපයුම් සෑදීමට භාවිතයට ගන්නා දේශීය මිලට ගැනුම් මත	රු. 25,000
අමු ද්‍රව්‍ය ආනයනය මත	රු. 245,000
මෝටර් රථයක් අළුත්වැඩියාව සඳහා	රු. 15,000
කාර්යාල වියදම් මත	<u>රු. 45,000</u>
	රු. 342,000

2015 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද ගණනය කරන්න.

පිළිතුර

නිමවුම් බද්ද

නිදහස් සැපයුම් - දේශීය විකුණුම්	1,450,000	-
බදු අයකල හැකි සැපයුම් - දේශීය විකුණුම්	5,800,000 × 11%	<u>638,000</u>
		638,000

යෙදවුම් බද්ද

මුළු යෙදවුම් බද්ද 342,000

අඩුකළා: ඉඩ නොදෙන යෙදවුම් බද්ද

බදු අයකල හැකි සැපයුම් සඳහා භාවිතයට ගන්නා අසුරුම් ද්‍රව්‍ය මත - සම්පූර්ණයෙන් අඩු කළ හැක.

නිදහස් සැපයුම් සඳීමට භාවිතයට ගන්නා දේශීය මිලට ගැනුම් මත 25,000

මෝටර් රථයක් අළුත්වැඩියාව සඳහා 15,000

නිදහස් සැපයුම් සඳහා ආරෝපිත යෙදවුම් බද්ද

අමු ද්‍රව්‍ය ආනයනය මත 245,000

කාර්යාල වියදම් මත 45,000 290,000

බදු අය නොවන සැපයුම් × පොදු යෙදවුම් බද්ද 1,450,000 × 290,000 58,000

මුළු සැපයුම් 7,250,000

මුළු ඉඩ නොදෙන යෙදවුම් බද්ද 98,000

ඉඩ දෙන යෙදවුම් බද්ද **244,000**

අඩු කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද නිමවුම් බද්දෙන් 100% කට සීමාවේ.

ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද (638,000 - 244,000) 394,000

උදාහරණ 03

සීමාසහිත රෝපා පුද්ගලික සමාගම 2015 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ කාර්තුව තුළ සිදු කළ සැපයුම් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ. සියළු සැපයුම් එකතු කළ අගය මත බද්ද රහිතව (exclusive) දක්වා ඇත.

සෘජු අපනයන	රු. 1,500,000
නිදහස් සැපයුම් - දේශීය විකුණුම්	රු. 750,000
බදු අයකල හැකි දේශීය විකුණුම්	<u>රු. 3,750,000</u>
	රු. 6,000,000

යෙදවුම් බදු විස්තර පහත පරිදි වේ.

අමු ද්‍රව්‍ය ආනයනය මත	රු. 645,000
අපනයනය කරන භාණ්ඩ සඳහා භාවිතයට ගන්නා අසුරුම් ද්‍රව්‍ය මත	රු. 20,000
දේශීය මිලට ගැනුම් මත	<u>රු. 67,000</u>
	රු. 732,000

සමාගමට ලැබුණු භාණ්ඩ හා සේවා මත ගෙවූ එකතු කළ අගය මත බදු, අපනයන සහ දේශීය විකුණුම් සඳහා සමානව අදාළ වන්නේ යැයි උපකල්පනය කරමින් 2015 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද ගණනය කරන්න.

පිළිතුර

නිමවුම් බද්ද

සෘජු අපනයන - ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණගත	1,500,000 × 0%	0
දේශීය විකුණුම් - නිදහස්	750,000	-
දේශීය විකුණුම් - බද්දට යටත්	<u>3,750,000</u> × 11%	<u>412,500</u>
	6,000,000	412,500

යෙදවුම් බද්ද

මුළු යෙදවුම් බද්ද 732,000

අඩුකළා: ඉඩ නොදෙන යෙදවුම් බද්ද
 අපනයනය කරන භාණ්ඩ සඳහා භාවිතයට ගන්නා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය මත - සම්පූර්ණයෙන් අඩු කළ හැක.
නිදහස් සැපයුම් සඳහා ආරෝපිත යෙදවුම් බද්ද

බද අය නොවන සැපයුම් × පොදු යෙදවුම් බද්ද	<u>750,000</u> × 712,000	89,000
මුළු සැපයුම්	6,000,000	

ඉඩ දෙන යෙදවුම් බද්ද 643,000

සීමාවකින් තොරව අඩු කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද

ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණගත සැපයුම් මත සෘජුව ආරෝපණය කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද
 අපනයනය කරන භාණ්ඩ සඳහා භාවිතයට ගන්නා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය මත 20,000

ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණගත සැපයුම් × ඉඩ දෙන යෙදවුම් බද්ද	<u>1,500,000</u> × 623,000	178,000
නිදහස් සැපයුම් හැර මුළු සැපයුම්	5,250,000	<u>198,000</u>

ශේෂය 445,000

අඩු කළ හැකි ප්‍රමාණය නිමවුම් බද්දෙන් 100% කට සීමාවේ.

අඩු කළ හැකි ප්‍රමාණය 412,500

මුළු අඩු කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද **610,500**

ලැබිය යුතු ආපසු ගෙවීම 198,000

අන්තර්ග්‍රහණය නොකළ ඉදිරියට රැගෙන යන යෙදවුම් බද්ද (643,000 - 610,500) 32,500

සරල කරන ලද එකතු කළ අගය මත බදු ක්‍රමය Simplified Value Added Tax Scheme (SVAT)

මෙම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ලියාපදිංචි තැනැත්තන් වර්ග දෙකකි.

- RIP (ලියාපදිංචි හඳුනාගත් ගැනුම්කරුවන් - Registered Identified Purchasers)
- RIS (ලියාපදිංචි හඳුනාගත් විකුණුම්කරුවන් - Registered Identified Suppliers)

• සරල කරන ලද එකතු කළ අගය මත බදු ක්‍රමය යටතේ ලියාපදිංචි වීමට සුදුසුකම්ලත් තැනැත්තන් කවුද ?

- i. අපනයනකරුවන් සහ ශුන්‍ය අනු-ප්‍රමාණගත සේවාවන් සපයන්නන්
- ii. යම් විශේෂිත ව්‍යාපෘතියක නිරත ලියාපදිංචි පුද්ගලයන්

- iii. එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ 22(7) වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති සහ පහත යටතේ යෙදවුම් බදු නිමිකම් ඇති යම් තැනැත්තෙකු
- iv. අපනයනය කිරීම සඳහා භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන අපනයනකරුවන්ට ශ්‍රී ලංකාව තුළ නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ (වැට් බද්දට යටත්ව) සපයනු ලබන නිෂ්පාදකයන්
- v. අපනයන සඳහා නිෂ්පාදනය කරනු ලබන ඕනෑම භාණ්ඩයක ගුණාත්මකභාවය, නෛසර්ගික ලක්ෂණ සහ වටිනාකම වැඩි දියුණු කිරීමට හේතු වන අගය එකතු කළ සේවාවන් අපනයනකරුවන්ට සපයනු ලබන සැපයුම්කරුවන්

ලියාපදිංචි හඳුනාගත් විකුණුම්කරුවෙක් (RIS)ලියාපදිංචි හඳුනාගත් ගැනුම්කරුවකුට (RIP) භාණ්ඩ විකුණන විට, ඔහු එකතු කළ අගය මත බදු කොටස **”අත්හිට වූ එකතු කළ අගය මත බද්ද”** ලෙස පෙන්නුම් කරමින් **අත්හිට වූ බදු ඉන්වොයිසියක් (“SUSPENDED TAX INVOICE”)** නිකුත් කළ යුතුය. මෙම සැපයුම්, එකතු කළ අගය මත බදු වාර්තාවේ අත්හිට වූ බදු අයකල හැකි සැපයුම් ලෙස ප්‍රකාශ කළ යුතුය.

RIP වෙත සපයන ලද සැපයුම්වලට අදාළව, ඔහු විසින් සරල කරන ලද එකතු කළ අගය මත බදු බැර වවුචරයක් (SVCV) එම RIS වෙත නිකුත් කළ යුතුය.

යම් බදු අයකල හැකි කාලසීමාවක් සඳහා RIS වෙත ලැබුණු සියළු බැර වවුචරපත්වල VAT අගය එම කාලසීමාව සඳහා ගෙවිය යුතු බද්දෙන් අඩු කළ හැක.

උදාහරණ 04

සීමාසහිත සූරි පුද්ගලික සමාගම 2015 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ කාර්තුව තුළ සිදු කළ සැපයුම් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ. සියළු සැපයුම් එකතු කළ අගය මත බද්ද රහිතව (exclusive) දක්වා ඇත.

සෘජු අපනයන	රු. 2,100,000
SVAT ක්‍රමය යටතේ අපනයනකරුවන්ට කළ විකුණුම්	රු. 1,275,000
හද්දට යටත් දේශීය විකුණුම්	<u>රු. 4,125,000</u>
	රු. 7,500,000

යෙදවුම් බදු විස්තර පහත පරිදි වේ.

අමු ද්‍රව්‍ය ආනයනය මත	රු. 290,000
දේශීය මිලට ගැනුම් මත	<u>රු. 35,000</u>
	රු. 325,000

සියළු SVAT බැර වවුචරපත් නියමිත දිනට ලැබී ඇත.

2015 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද ගණනය කරන්න.

පිළිතුර

නිමවම් බද්ද

සෘජු අපනයන - ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණගත	2,100,000 × 0%	0
අපනයනකරුවන්ට කළ විකුණුම් - අත්හිට වූ සැපයුම්	1,275,000 × 11%	140,250
දේශීය විකුණුම් - බද්දට යටත්	4,125,000 × 11%	453,750
	<u>7,500,000</u>	<u>594,000</u>

යෙදවුම් බද්ද

මුළු යෙදවුම් බද්ද 325,000

සීමාවකින් තොරව අඩු කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද

ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණගත සැපයුම් + අත්හිට වූ සැපයුම් × ඉඩ දෙන යෙදවුම් බද්ද
 නිදහස් සැපයුම් හැර මුළු සැපයුම්
 $(2,100,000 + 1,275,000) \times 325,000$
7,500,000

146,250

ශේෂය

178,750

අඩු කළ හැකි ප්‍රමාණය නිමවුම් බද්දෙන් 100% කට සීමාවේ.

මුළු අඩු කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද 325,000

ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද (594,000 - 325,000) 269,000

අඩුකළ:SVAT බැර වවුචරපත් 140,250

ඉතිරි ගෙවිය යුතු බද්ද 128,750

උදාහරණ 05

සීමාසහිත බොසි පුද්ගලික සමාගම 2015 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ කාර්තුව තුළ සිදු කළ සැපයුම් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ. සියළු සැපයුම් එකතු කළ අගය මත බද්ද රහිතව (exclusive) දක්වා ඇත.

සෘජු අපනයන	රු. 2,822,800
SVAT ක්‍රමය යටතේ අපනයනකරුවන්ට කළ විකුණුම්	රු. 1,850,000
බදු නිදහස් දේශීය විකුණුම්	රු. 1,416,000
බද්දට යටත් දේශීය විකුණුම්	<u>රු. 5,711,200</u>
	රු.11,800,000

යෙදවුම් බදු විස්තර පහත පරිදි වේ.

අමු ද්‍රව්‍ය ආනයනය මත	රු. 583,000
දේශීය මිලට ගැනුම් මත	රු. 513,000
CEO භාවිතා කරන මෝටර් රථයේ රක්ෂණය සඳහා	රු. 20,000

- පසුගිය කාර්තුවෙන් ඉදිරියට ගෙන ආ යෙදවුම් බද්ද රු. 28,000කි.
- අත්හිට වූ සැපයුම් සඳහා රු. 195,000ක් වටිනා SVAT බැර වවුචරපත් සමාගමට ලැබී ඇත.

සමාගමට ලැබුණු හාණිඩ හා සේවා මත ගෙවූ එකතු කළ අගය මත බදු, අපනයන සහ දේශීය විකුණුම් සඳහා සමානව අදාළ වන්නේ යැයි උපකල්පනය කරමින් 2015 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද ගණනය කරන්න.

පිළිතුර

<u>නිමවුම් බද්ද</u>					
සෘජු අපනයන - ශූන්‍ය අනුප්‍රමාණගත			2,822,800	0%	-
අත්හිට වූ සැපයුම්			1,850,000	11%	203,500
දේශීය විකුණුම් - බද්දෙන් නිදහස්			1,416,000	11%	-
දේශීය විකුණුම් - බද්දට යටත්			<u>5,711,200</u>		<u>628,232</u>
			11,800,000		831,732
<u>යෙදවුම් බද්ද</u>					
අමු ද්‍රව්‍ය ආනයනය මත					583,000
දේශීය මිලට ගැනුම් මත					319,000
මෝටර් රථයේ රක්ෂණය සඳහා					<u>20,000</u>
මුළු යෙදවුම් බද්ද					922,000
<u>අඩුකළා ඉඩ නොදෙන යෙදවුම් බද්ද</u>					
- මෝටර් රථයේ රක්ෂණය					(20,000)
<u>නිදහස් සැපයුම් සඳහා ආරෝපිත යෙදවුම් බද්ද</u>					
	<u>1,416,000</u>	×	902,000		(110,640)
	11,800,000				
ඉඩ දෙන යෙදවුම් බද්ද					791,360
ඉදිරියට ගෙන ආ යෙදවුම් බද්ද					<u>28,000</u>
ඉදිරියට ගෙන ආ යෙදවුම් බද්ද ඇතුළුව ඉඩ දෙන යෙදවුම් බද්ද					819,360
<u>සීමාවකින් තොරව අඩු කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද</u>					
	<u>(2,822,800 + 1,850,000)</u>	×	791,360	356,112	
	(11,800,000 - 1,416,000)				
ශේෂය				463,248	
අඩු කළ හැකි ප්‍රමාණය නිමවුම් බද්දෙන් 100% කට සීමාවේ	628,232	හෝ	463,248	463,248	
මුළු අඩු කළ හැකි යෙදවුම් බද්ද					819,360
<u>අන්තර්ග්‍රහණය නොකළ ඉදිරියට ගෙන යන යෙදවුම් බද්ද</u>					
ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද					12,372
අඩුකළා: SVAT බැර වවුචරපත්					(195,000)
ලැබිය යුතු ආපසු ගෙවීම					(182,628)

සැ: යු: මෙම නිවැරදිකම 2015 මාර්තු 31 දින දක්වා වන සංශෝධන මත පදනම් වන අතර 2016 අයවැය යෝජනා සැලකිල්ලට ගෙන නොමැත.